

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1921"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: *A szegénypiacon*

Forrás:

Az Ujság

Bp.
(Hely)

1921 *17*
(Idő) 10

(Köt. v. füz.) (Oldal)

A SZEGÉNYPIACON.

(Rendőri asszisztenciával félbemaradt riport.)

Annyira jól megy már nekünk, budapestieknek, hogy néhány hónappal ezelőtt az országos vásártéren külön piacot rendezhettünk be csakis szegényeknek. Ezzel a piacczal a Teleki-téri zsvivásárt akarták mentesíteni, a hol csak iparendély alapján szabad árusítani, viszont a megszorult szegények erről a jogszokásról nem tudtak és a mikor a szükség óráiban a Teleki-téren váltak meg utolsó rongydarabjaiktól, gyakran megtörtént, hogy a razzidák alkalmával bekiérték őket a rendőrségre.

A Gróf Haller-utca végén van a szegénypiacon és külső képre teljesen hasonlít a mai Budapesthez. Homokbuczkák a hatalmas térségen és portenger mindenfelé. Rozoga, kopott fabódék, a szegénység utolsó mentsvára és mellette a ringlispil, melynek legmagasabb régiójából egy hintáslegény éppen a fogyatkozó napot szemlélte, azután célzólvölde — jó tréning a környék reményteljes ifjuságának — és egy gondolatolvasó sátra, a hová ellenállhatatlan kényszer bevitt bennünket, egy kollégámat és Gyenes Gitta asszonyt, a ki megörökítette a szegénypiacot. Bravuros gyorsasággal sikerült ki nem találni gondolatainkat és megállapíthatjuk, hogy híven a szegénypiacához, ez a gondolatolvasó is gondolatszegény. Bokáig süppedünk a homokba és ezer és ezer emberen át torunk magunknak utat a pokoli zsvivajban. Dolgotalan fiatal emberek hozzák a friss holmit, talán ugyis mondhatnók, hogy a frissen szerzett holmit s nagyobb-részt fejkendő szegényasszonyok kínálzatnak és alkudoznak perkál-réklíkre, viharvert kosztümökre, tiszsz megiejeit harisnyákra és egy haskötőre. Egy asszony

felemás fuszeklit árusít, egy ifjú közelebről meg nem állapítható fehérneműt kínálgat s csak nehezen jöttünk rá, hogy hálóing a fehérnemű, a melyet legalább több-hetes használat után, de mindenesetre mosás nélkül hoztak ki a piacra. Egy rakáson rozsdás tűk, gyűszűk, egy likörös pohár, egy kés, egy diótörő és öt-hat csontgomb. Mai értéke sem több öt koronánál, de a szegény népek ezért az öt koronáért is érdemes a piacon ácsorogni. Egy jobban öltözött asszony valam tünárat, egy bársony fényképtartót és két pár agyonmosott kézeit tart a kezében. Ezzel jött ki reggel félnyolcra, száz koronát kér érte mindössze s azt mondja, hogy a férje gyári munkás, de nem képes eltartani a családját. Ezek az utolsó holmik, a miket még el tud adni s ezért jött el már kora reggel a Bózsautczából a vásártérré.

— Csak husz korona a mellény! — kiáltja egy asszony s a kezében egy zsirfoltos, határozatlan színű, töpött mellény, a melyre vagy négyen alkuszna és végül valaki megvette tíz koronáért.

Legnagyobb keletje a fehérneműnek van. Egy női ing ára száz korona. Nagyon sok lepedőt kínáltak eladásra, az egyikből még csurgott a víz s a piac gondolatolvasója is bizonyosan eltalálja származásának helyét: a száritópaddást. Az ember a saját szavát nem hallja, olyan nagy a lárma, a mi rongy, hasznavehetetlen holmi, lynkas fazék, repedt tányér, ferdére taposott cipő csak létezik Budapesten, itt kerül vásárra s ennek a nagy vásárnak a legszegényebb népe megvásárolja, mert néhány hétig még ezekben a rongyokban is eltengődhetik. Különösen cipőben van nagy vásár — egy papirtalpu papucsért az egyik asszony nem restelt kétszázötven koronát elkérni azzal az indokolással, hogy ezt még nem hordták. Véletlenül az ilyen papucs akár-

melyik köruti boltban sem drágább. De láttunk egy tarkos pesztonkát, a ki a rózsákkal kihimzett papucsot szeretett megvenni.

Orrfacsarító szag teszi tűrhetetlenné a levegőt, a laczkonyhások sátra elé érünk, a hol májas- és véroshurka és lókolbász sül a tepsiben és az árusok nem igen bánják, hogy a száharai portenger belepi a hurkákat. A töpörtöről nehezebb a sőt lekaparni, mint a port, ellenben tíz deka ára tíz korona. Tolonganak az emberek a hallatlan olcsóságért, egymást tiporják, hogy vehessenek egy fakult, színehagyott babos-bluzt, nagy keletje van a női alsóknak és főképpen a sarok és lábfej nélküli harisnyáknak, főleg ha a boka irányában nyilat himeztek be a harisnyába. Az egyik laczkonyhás a mal hangulatnak megfelelően „Kopraló“-nak nevezte el a sátrát s a szegény emberek a sikerült vásár után itt laktak jól.

Egyen a legteljesebb volt a napfogyatkozás, a mikor észrevettünk rajvonalban sorakozott varrógépeket és kerékpárokat, vadonatúj gummikerekeket és alkatrészeket, a miket évtizedes rozda mart. Nézzük, nézegetjük, tudakoljuk a varrógép árát, hiszen ma alig lehet vásárolni varrógépet, a mikor hátulról zord hangon ránk kiált valaki:

— Menjen odább innen, hallotta!
Megfordulok. Egy puskás rendőr kiáltott rám, a ki

két csendőrrrel tárgyalt egy asszony igazolása ügyében. Körülöttem legalább kétszáz ember állt, talán én adtam legkevésbé okot a távozásra, de a rend derék óra engem talált utban. A mögöttem álló Gyenes Gitta és Wallesz Jenő kollégám épp oly kérdőjellel néztek a rendőrrre, mint én. De a rendőr hajthatatlan maradt. A kétszáz ember, a ki a kerékpárokat nézte, nem volt utban, csak én. Igaz, hogy egy szelid és tapintatos közlegyintéssel négy-öt lépést repültem, de még akkor is utban voltam és akkor voltam igazán utban, a mikor a Rando-utczán végig a rendőr bekisért a IX. kerületi kapitányságra. Itt megtudtam, hogy Takács XI. János rendőr azzal vádol, hogy az intézkedéseibe beavatkoztam, ebben meggátoltam és felszólításának ellenszegültem. Én voltam a vadállat s a rendőr az ártatlan kezes bárány. De szerencsére tanuk is voltak és elintéződött az ügy. A szegénypiaczból keveset láttam, a mit láttam, az is elég volt, az olcsósági hullám végső fodrai a Ferencz-téri kapitányságon simulnak el és csak annak örülök, hogy éppen teljes volt a napfogyatkozás, a mikor két kollégámmal együtt a Ferenczváros utczáin tisztelettel előállított a tekintetes kerületi kapitányságra a rendőr. Az utcza népe a kormos üvegen át a napot nézte és nem engem. (sz. a.)

